

Social Innovation Brokers
WE FOR YOU

Kurs dla Młodzieży

MODUŁ 2: Identyfikacja potrzeb i generowanie pomysłów

SLAJD 2: Plan zajęć

W tej prezentacji omówimy następujące kwestie:

- Proces innowacji społecznej
- Identyfikacja potrzeb
- 17 Celów Zrównoważonego Rozwoju
- Generowanie pomysłów

SLAJD 3: Spirala Innowacji Społecznych

Spirala Innowacji Społecznych, którą wykorzystujemy w naszym szkoleniu, została opracowana przez Nestę (wiodącą brytyjską agencję innowacji na rzecz dobra społecznego), aby ujednoczyć zrozumienie tego, jak wygląda proces innowacji oraz jakie etapy i działania są z nim związane.

Źródło: NESTA - [The Open Book of Social Innovation](#)

Powyższy model został opracowany przez Murraya, Cauliera-Grice'a i Mulgana (2010) i ma formę spirali, podkreślając rosnące efekty różnych etapów.

Podczas gdy wielu ludzi tenduje do kojarzenia „innowacji” z kreatywnością i błyskami inspiracji, w rzeczywistości większość innowacji powstaje w wyniku dyscyplinowanego, zaplanowanego i zarządzanego procesu.

SLAJD 4: Siedem etapów

Zgodnie z tym procesem innowacja przechodzi przez następujące siedem etapów:

- **Badanie możliwości i wyzwań:** Identyfikacja możliwości lub wyzwania, na które chcesz odpowiedzieć, i poświęcenie czasu na wczesne zbadanie i zrozumienie go.
- **Generowanie pomysłów:** Produkowanie, zapożyczanie lub „kradzież” pomysłów i identyfikacja tych, które mają rzeczywisty potencjał.
- **Opracowywanie i testowanie:** Badanie, uczenie się i iterowanie pomysłu, który chcesz rozwijać.
- **Uzasadnianie:** Planowanie i wdrażanie strategii zbierania dowodów na wpływ twojego rozwiązania.
- **Wdrażanie i realizacja:** Planowanie i organizacja wdrożenia twojego rozwiązania, w tym jego własność i formę oraz strukturę, którą musisz stworzyć, aby je dostarczyć.
- **Wzrost, skalowanie i rozprzestrzenianie:** Tworzenie warunków i poszerzanie zasięgu twojego rozwiązania, w tym wybór odpowiedniego modelu wzrostu i rozpowszechnianie praktyki.
- **Zmiana systemowa:** Innowacja systemowa to miejsce, gdzie można stworzyć maksymalny społeczny wpływ. Zazwyczaj wiąże się to z zmianami w sektorze publicznym i prywatnym na długie okresy czasu oraz interakcją wielu elementów i nowymi sposobami myślenia.

SLAJD 5: Identyfikacja Potrzeb

W tej prelekcji skupimy się na pierwszej fazie procesu innowacji społecznych. Omówimy kroki 1 i 2 w Spirali Innowacji Społecznych.

Możliwości i wyzwania to etap, który polega na identyfikowaniu potrzeb, problemu, zasobów i wszystkich ukrytych czynników. W skrócie, identyfikacja źródeł deficytu, tak by każda innowacja społeczna zaczyna się od rzeczywistych potrzeb. Mogą one wynikać z kryzysu środowiskowego, ekonomicznego, humanitarnego lub zdrowotnego, takiego jak pandemia, albo

mogą być wywołane postępami technologicznymi lub zakłóceniami wewnątrz współczesnych społeczeństw.

Niektóre z najbardziej palących problemów obecnie to: to zaadresowane przez Cele Zrównoważonego Rozwoju; szybka urbanizacja, migracje, zmiany klimatu, systemy społeczne, demokracja i zaufanie, postępy technologiczne oraz przyszłość pracy i zdrowia.

Możliwości i wyzwania to etap, który obejmuje diagnozowanie problemu i stawianie pytania w taki sposób, aby zajmować się przyczynami problemu, a nie tylko jego objawami.

SLAJD 6: 17 Celów Zrównoważonego Rozwoju

Agenda 2030 na rzecz Zrównoważonego Rozwoju, przyjęta przez wszystkie państwa członkowskie Organizacji Narodów Zjednoczonych (w 2015 roku), stanowi wspólny plan działania dla pokoju i dobrobytu ludzi i planety, teraz i w przyszłości. W jej sercu znajduje się 17 Celów Zrównoważonego Rozwoju (SDGs), które są pilnym wezwaniem do działania wszystkich krajów - rozwiniętych i rozwijających się - w ramach globalnego partnerstwa. Rozpoznają one, że zakończenie ubóstwa i innych deprivacji musi iść w parze ze strategiami poprawy zdrowia i edukacji, redukcji nierówności oraz pobudzania wzrostu gospodarczego - wszystko to przy jednoczesnym radzeniu sobie ze zmianami klimatycznymi i pracą nad ochroną naszych oceanów i lasów.

Cele Zrównoważonego Rozwoju opierają się na dziesięcioleciach pracy krajów i ONZ, w tym Departamentu Spraw Ekonomicznych i Społecznych ONZ.

Każdy z 17 Celów Zrównoważonego Rozwoju ma listę celów, a każdy z nich jest mierzony za pomocą określonych wskaźników. Mają być osiągnięte do 2030 roku.

17 Celów Zrównoważonego Rozwoju to:

- brak ubóstwa,
- brak głodu,
- dobre zdrowie i dobre samopoczucie,
- jakość edukacji,
- równość płci,
- czysta woda i sanitariat,

- dostępna i czysta energia,
- godna praca i wzrost gospodarczy,
- Innowacje przemysłowe i infrastruktura,
- Redukcja nierówności,
- Zrównoważone miasta i społeczności,
- Odpowiedzialne konsumowanie i produkcja,
- Działania klimatyczne,
- Życie pod wodą,
- życie na lądzie,
- pokój,
- sprawiedliwość oraz silne instytucje i partnerstwo na rzecz celów.

SLAJD 7: Określanie problemu

Określanie problemu to coś, co robimy na co dzień, czy jesteśmy tego świadomi czy nie.

Określanie problemu to więcej niż tylko jego nazwanie. Chodzi również o grupowanie wybranych przez nas pomysłów.

Sposób, w jaki formułujemy problem, ma duży wpływ na nasze myślenie i odczuwanie tego problemu. Konieczne jest przejście przez pewne etapy formułowania problemu, aby móc zająć się nim w skuteczny sposób.

Pierwszym etapem jest zidentyfikowanie problemu.

Drugim etapem jest zrozumienie problemu. Powinniśmy patrzeć na problemy w kategoriach celów i barier oraz zadawać pytania, aby uzyskać pełny obraz problemu. Posiadanie listy pytań pomoże lepiej zrozumieć problem.

Ostatnim etapem jest ramowanie problemu. Ten etap polega na ustrukturyzowaniu problemu w taki sposób, aby zidentyfikować przyczyny, skutki, związki i inne informacje, które mogą pomóc w podjęciu lepszej decyzji.

Teraz, kiedy jesteśmy zaznajomieni z etapami formułowania problemu, przejdźmy do narzędzi do formułowania problemów.

SLAJD 8: Narzędzia do Identyfikacji Potrzeb

Istnieje wiele narzędzi, które mogą pomóc nam zidentyfikować i rozwiązać problemy poprzez innowacje społeczne.

Metody, które można wykorzystać do zbierania tych informacji, obejmują kwestionariusze, ankiety czy wywiady ustne. Te informacje można następnie wykorzystać do zidentyfikowania lub przewidzenia problemów takich jak obawy dotyczące zdrowia i bezpieczeństwa w pracy, dyskryminacja, molestowanie lub równowaga między pracą a życiem prywatnym.

Narzędzia, których można użyć:

- mapowanie potrzeb
- badania rynku
- mapowanie zasobów
- nauki o danych
- badania społecznościowe
- techniki partycypacyjne.

SLAJD 9: Generowanie Pomysłów

To bardzo ważny krok w procesie. Często używane metody i narzędzia do opracowywania nowych pomysłów obejmują na przykład:

- [the World Café Method](#)
- The robust mindmapping tool: <https://miro.com/>
- NESTA's [Fast idea generator](#)
- [Idea Speed Dating Method](#)

SLAJD 10: Metoda World Café

Wykorzystując siedem zintegrowanych zasad projektowania, metodyka World Café prezentuje prosty, efektywny i elastyczny model do ułatwiania rozległych dyskusji grupowych. Każdy aspekt modelu służy określonemu celowi, zgodnie z jedną lub kilkoma z tych zasad projektowania.

Metoda World Café jest wysoce modyfikowalna, aby dostosować się do różnorodnych potrzeb. Czynniki takie jak kontekst, frekwencja, cele, miejsce i inne zmienne są starannie uwzględniane

podczas przygotowywania unikalnego zaproszenia na wydarzenie, a także podczas formułowania i wyboru pytań. Niemniej jednak model podstawowy składa się z następujących pięciu komponentów:

- **Ustawienie:** Utworzenie przyjemnej atmosfery, przypominającej kawiarnię, zazwyczaj z małymi, okrągłymi stołami ozdobionymi kratkowanymi lub białymi obrusami, papierem do rysowania, kolorowymi długopisami, wazonem z kwiatami i opcjonalnie wskazanym przedmiotem „patyka do mówienia”. Na każdym stole idealnie mieści się cztery krzesła (maksymalnie pięć).
- **Powitanie i Wstęp:** Sesja rozpoczyna się serdecznym przywitaniem i omówieniem procesu World Café przez gospodarza. Wprowadzenie to kontekstualizuje dialog, omawia etykietę kawiarni i zapewnia, aby uczestnicy czuli się swobodnie.
- **Rundy w Małych Grupach:** Rozmowy rozpoczynają się od początkowej z trzech lub więcej rund trwających dwadzieścia minut, obejmujących małe grupy czterech (lub pięciu, maksymalnie) osób siedzących przy stole. Po każdej rundzie uczestnicy rotują do innych stołów. Opcjonalnie jedna osoba może pozostać jako „gospodarz stołu” na kolejne rundy, briefując przychodzące grupy na temat wcześniejszych dyskusji.
- **Pytania:** Każda runda poprzedzona jest dostosowanym pytaniem zaprojektowanym tak, aby pasowało do konkretnego kontekstu i zamierzonych celów World Café. Pytania mogą być powtarzane między rundami lub sekwencyjnie skonstruowane, aby kierować dyskusją.
- **Żniwa:** Po dyskusjach w małych grupach, uczestnicy są zachęceni do dzielenia się spostrzeżeniami lub wynikami z większą grupą. Te spostrzeżenia są często wizualnie uchwycone za pomocą zapisów graficznych..

Podstawowy proces jest prosty i łatwy do zrozumienia, jednak niuanse kontekstu, frekwencji, formułowania pytań i celów mogą wymagać zaangażowania doświadczonego gospodarza.

SLAJD 11: Szablony Miro i 6 Myślowych Kapeluszy

<https://miro.com/templates/brainstorming/>

Miro oferuje 34 różne szablony do burzy mózgów, które prowadzą przez różne procesy burzy mózgów w zabawny i wizualnie atrakcyjny sposób.

Jeden z szablonów to metoda 6 Myślowych Kapeluszy. Sześć Myślowych Kapeluszy zostało stworzone przez Dr. Edwarda de Bono w 1991 roku i zaadaptowane w programach szkoleniowych przez organizacje na całym świecie.

Kapelusze służą do kierowania myśleniem. Są sygnałem dla wszystkich w zespole, aby używać tego samego trybu myślenia w tym samym czasie. Osoba organizująca spotkanie używa Niebieskiego Kapelusza, aby ustalić sekwencję Kapeluszy, która określa porządek obrad na spotkaniu.

Ten szablon wykorzystuje ustawioną sekwencję do oceny i rozwijania pomysłów:

- Niebieski Kapelusz: Kapelusz Dyrygenta (na początku sekwencji). Zarządzanie procesem myślenia. Niebieski kapelusz jest kapeluszem kontrolnym. Na początku niebieski kapelusz ustala porządek obrad, koncentrację i sekwencję kapeluszy.
- Biały Kapelusz: Kapelusz Faktów. Biały kapelusz dotyczy informacji. Jakie informacje masz, jakich informacji potrzebujesz i gdzie je znaleźć.
- Czerwony Kapelusz: Kapelusz dla Serca. Czerwony kapelusz dotyczy odczuć, uczuć, intuicji i instynktów w określonym momencie. Czerwony kapelusz zaprasza uczucia bez uzasadnienia. Jest to ważne, ponieważ uczucia mogą się zmieniać z czasem.
- Żółty Kapelusz: Kapelusz Wartości. Żółty kapelusz jest dla pozytywnego spojrzenia na rzeczy. Szuka korzyści i wartości.
- Szary Kapelusz: Kapelusz Sędziego. Szary kapelusz identyfikuje ryzyko. Używany jest do krytycznej oceny i musi podać logiczne powody obaw. Jest to jeden z najpotężniejszych kapeluszy.
- Zielony Kapelusz: Kreatywny Kapelusz. Zielony kapelusz służy kreatywnemu myśleniu i generowaniu nowych pomysłów, alternatyw, możliwości i nowych koncepcji.
- Niebieski Kapelusz: Kapelusz Dyrygenta (na końcu sekwencji). Niebieski kapelusz na końcu sekwencji służy do podsumowań, wniosków, decyzji i planów działań.

SLAJD 12: Szybki Generator Pomysłów Nesty

To narzędzie pozwala zespołowi generować pomysły, patrząc na problem lub okazję z różnych perspektyw. Pomaga to stworzyć nowe pomysły na potencjalne rozwiązania oraz wzmacnia obecne propozycje. Składa się z dziewięciu różnych podejść, możesz wybrać te, które wydają Ci się najbardziej odpowiednie, aby rozwijać temat i stymulować dyskusję.

Jak używać tego narzędzia? Wyraźnie ułóż swój koncept, okazję lub problem, a następnie pomyśl o sposobach złamania i rozciągnięcia „normalnych zasad” wokół swojego konceptu, okazji lub problemu. Przejrzyj wygenerowane pomysły i wybierz najlepsze do dalszego rozwoju.

SLAJD 13: Szybkie Randki

Szybkie Randki służą wygenerowaniu wielu pomysłów. Powstała kolekcja myśli tworzy barwną mozaikę inspiracji, będąc cennym źródłem dla obecnych i przyszłych działań.

Ustaw stół (lub kilka stołów), wystarczająco duży, aby pomieścić wszystkich uczestników, zapewniając ciasne dopasowanie osób siedzących ramię w ramię wokół stołu.

Pokryj całą powierzchnię stołu dużą rolką papieru. Upewnij się, że każdy uczestnik ma materiały do rysowania, najlepiej o różnych kolorach. Uruchom muzykę w tle, za każdym razem prowadzący sygnalizuje rozpoczęcie sesji generowania pomysłów. Po około 2 minutach wstrzymuj muzykę. Każdy uczestnik przesuwa się o jedno miejsce w lewo, zajmując nowe miejsce na stole, ale pozostaje przy swoich obecnym pomysłach. Rozpocznij muzykę ponownie i kontynuuj proces do zakończenia określonego czasu.

Po zakończeniu sesji przeprowadź krótkie podsumowanie, podsumowując najważniejsze pomysły z każdego stołu. Podziel się również zdjęciem z sesji, aby uczestnicy mogli zobaczyć wyniki swojej pracy.

Zachowuj otwarte i pozytywne nastawienie przez cały proces ideacyjny. Wykorzystaj kreatywność w wyrażaniu pomysłów, zachęcając do rysowania i tworzenia prototypów. Nie krytykuj pomysłów w fazie generowania pomysłów. Nie pisz negatywnych komentarzy ani nie skreślaj pomysłów.

Prowadzący odpowiada za zarządzanie muzyką, zapewnienie odpowiedniego poruszania się uczestników i sygnalizowanie przejść między rundami pomysłów. Ponadto prowadzący decyduje, kiedy sesja się kończy.

SLAJD 14: Wybór Pomysłów

Po wygenerowaniu pomysłów można użyć różnych technik i narzędzi do wyboru najlepszych pomysłów. Złotą radą jest skupienie się na możliwym wpływie.

Możesz użyć głosowania. Możesz również spróbować grupowania, oceniania lub matrixów. Grupowanie pomysłów to porządkowanie wszystkich pomysłów, aby stworzyć solidne rozwiązanie. Grupując pomysły wygenerowane w procesie generowania pomysłów, zorientujesz się, że wiele z nich jest bardzo podobnych i można je pogrupować w spójną koncepcję.

SLAJD 15: Podsumowanie

W tej prelekcji poznaliśmy siedem kroków procesu innowacji społecznej. Omówiliśmy kroki 1 i 2 w szczegółach. W kolejnej prelekcji zajmiemy się krokami 3, 4 i 5.